

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן
מליובאוויטש

שופטים

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים ואחת לבריאה

שנת המאה להולדת כ"ק אדמו"ר מה"מ

לזכות

החתן הת' שלמה שיחי'
והכלה מרת חנה רבקה תחלי'
הרשקופ

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ
ביום ג', ח"י מנחם-אב, הי' תהא שנת אראנו סגולות

”ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות”

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' אליעזר ליפא וזוגתו מרת בילא חי' שיחיו הרשקופ
הרה"ת ר' חיים יוסף וזוגתו מרת חוה לאה שיחיו גולדברג

זופטים

א. בנוגע צו דער מצוה פון מינוי מלך — שום תשים עליך מלך — איז ידועה די שאלה:

בשעת אידן האָבן געבעטן ביי שמואל הנביא, תנה לנו מלך איז ער דערפון געווען זייער אומצופרידן, און אויך דער אויבערשטער האָט געזאָגט, כי אתי מאסו גו' — ולכאורה, דאָס איז דאָך אַ מצוה וואָס דער אויבערשטער האָט אָנגעזאָגט אידן? ובפרט לויטן מאמר חז"ל, ג' מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ להעמיד להם מלך כו' — וואָס דערפון איז מובן, אַז דאָס איז אַ מצוה נעלית ביותר, ואפילו פון די מצות התלויות בארץ.

און ווידער, אויב זייער מאָנען אַ מלך אין יענעם זמן איז געווען אַ דבר בלתי רצוי — פאַרוואָס האָט דער אוי- בערשטער דאָס אָס אָנגעזאָגט שמואל הנביא אַז ער זאָל נאָכגעבן אידן און ממנה זיין אַ מלך אויף זיי?

ב. אין חסידות, איז אין דעם מבוואר, אַז דער מכוון פון מינוי מלך איז אויף צוויי אופנים (זה למעלה מזה):

(א) אַ טעם פשוט, ווייל (בלשון

המשנה'), אלמלא מוראה (של מלכות) איש את רעהו חיים בלעו' — אַז דער מלך זאָל אָנפירן און אויפטאָן אַז די הנהגה פון די אנשי המדינה זאָל זיין כראוי.

אפילו ווען דער שכל פאַרשטייט אַז מ'דאַרף זיך פירן כדבעי, איז עס אָבער נישט גענוג, ווייל העין רואה והלב חומד וכו' — און דערפאַר דאַרף מען אָנקו- מען צו יראת המלך, וואָס פועלט אַז מען זאָל זיך פירן בדרך הישר.

(ב) ווען דער מצב איז אַז המוח שליט על הלב בתמידות — איז נישט נויטיק אַ מינוי מלך לענין האמור; עס זיינען אָבער דאָ אַזעלכע ענינים, וואָס דער עם האָט נישט קיין דעת צו פאַרשטיין ווי מען דאַרף זיך פירן בהם — נאָר דער מלך מצד מעלתו וואָס משכמו ומעלה גבוה מכל העם פאַרשטייט זיי, און ער גיט אַרויס פקודות ווי מען זאָל זיך פירן — און די אנשי המדינה טוען אַזוי, ווייל אַזוי האָט דער מלך געהייסן.

און דאָס איז דער ענין פון מינוי מלך (בפנימיותו ובשרשו) ביי עם ישראל — וואָס זייער אדון און מלך איז דער אוי- בערשטער, און דער מלך בשר ודם, וואָס מ'איז ממנה, איז דער ממוצע וואָס איז מגלה מלכותו ית' צו אידן:

אידן מצד עצמם זיינען מאמינים, פאַרשטייען און פילן אַז זייער חיות נעמט זיך פון (מלכותו של) הקב"ה, וואָס דאָס דאַרף ביי זיי אַרויסרופן דעם

- (1) פרשתו יו, טו.
- (2) ארכנאל פרשתו, הספק העשירי, ושם לאחזי מבאי תי' כו"כ מפרשים, ע"ש. כלי יקר פרשתו ע"פ. רד"ק שא"ת ה. ראה סנהדרין כ"ב. רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ב. ועוד.
- (3) שא"ש, ו. ראה שם יב, יב וא"לך.
- (4) שם, ז.
- (5) סנהדרין שם. ספרי ראה (יב, י). ועוד. רמב"ם ריש הל' מלכים.
- (6) סהמ"צ להצ"ח מצות מינוי מלך פ"א ופ"ג, ע"ש באורך (בהבא לקמן סי"ג).

אחד'). ו. ה' זה קנתה ימינו' מדבר בהר הבית, לא בבית המקדש. ז. לשם מה הובאה התחלת הפסוק — 'ויביאם אל גבול קדשו'.

והביאור:

עיקר כוונת התנא להוכיח מפסוקים אלו את תוכן ומהות ענין הקנין, היינו חשיבותם של חמשת ה"קנינים" (וכמו הפסוק, ה' קני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, המלמדנו את חשיבותה הרבה של התורה), לאו דוקא שנקראים בשם "קנין". וכפי שכתבו המפרשים, ש"כוונת קנינים האלה לומר גודל חשיבותם ומעלתם בעיני ה'... שכל דבר אשר קונה האדם ונותן מעותיו בו... אם לא ה' חשוב בעיניו לא ה' נותן מעותיו בו"³⁵⁰.

כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי — בפסוק זה אמנם לא נזכר הלשון "קנין", אבל הוא מלמדנו עד כמה גדול חשיבותם של שמים וארץ: השמים הוא כסא מלכותו כביכול, והארץ היא השרפרף שעליו נותן המלך את רגליו בישבו על כסא המלכות, שהם דברים עיקריים בנימוסי המלוכה³⁵¹. והיות ששמים (כסא המלוכה) וארץ (השרפרף) משלימים זה את זה³⁵², נחשבים שניהם ל"קנין" אחד. ואין התנא מסתייע ממה שכתוב "קונה שמים וארץ", כי בפסוק זה אין רמז לחשיבותם של שמים וארץ³⁵³.

מלאה הארץ קנייך — העובדה שהארץ מלאה "קנינים", היינו דברים חשובים, מוכיח במכל שכן וקל וחומר שהארץ עצמה היא בעלת חשיבות רבה. במלים אחרות — הארץ "מקרינה" מחשיבותה גם על הדברים המצויים בה. זהו שהביא התנא מקרא נוסף זה, כי ממנו אנו למדים על חשיבותה של הארץ ביתר שאת מאשר מן הפסוק הקודם. ופסוק זה מלמדנו אף את חשיבותה הרבה של השמים, שהרי תחלתו של הכתוב — "מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית" — מדברת בחשיבותו של העולם כולו, הן השמים והן הארץ.

(וכמו כן: הפסוק "עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית" מוכיח את גודל חשיבותם של בני ישראל; ולאחר מכן מוסיף התנא ומביא פסוק שני, "לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בס", ממנו אנו למדים בזה הוא חשיבותם של ישראל — היותם "קדושים" ו"חפצי בס").

מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ודיך — מבוואר כאן גודל חשיבותו של בית המקדש, שבו משרה הקב"ה את שכינתו.

ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו — בפסוק זה מודגש עוד יותר חשיבותו של בית המקדש; חשיבות זו היא כה גדולה, עד שהיא מתפשטת גם למקום המקדש³⁵⁴, להר הבית, ואף לכל ארץ ישראל כולה — "גבול קדשו" (כל ארץ ישראל נקראת "גבול קדשו" כתוצאה מבחירת הקב"ה בירושלים ובבית המקדש)³⁵⁵.

(350) מד"ש. (351) ככתוב (מקץ מא, א) רק הכסא אגדל ממך. (352) ראה רש"י תגיגה יב, א ד"ה שרפרף: לפי גודל הכסא הוא מתקן את השרפרף. (353) ועפ"י, הרא"י מ"הירביתו ויאמר" הוא מפרשו של מ"סא זה (המורה על חשיבותו של אברהם), לא ממדרשו (כרש"י). (354) ע"ד מארז"ל (תנחומא צו יג) עבד מלך מלך. (355) משיחות ש"פ במדבר תשמ"ב, ש"פ ראה תשמ"ג — על פי רשימת השומעים בלבד.

(7) אבות פ"ג מ"ב.

(8) רש"י שלח טו, לט.

(9) שא"ט, ב. ונת' באה"ת כראשית (כ"ד ז) ע' 1528. שם שה"ש (כ"ד ג) ע' תיד"טו. ועוד.

וועט די וועלט זאָגן אויף דעם?! איז דער ענטפער, אז אויב די עניני הגאולה וואָלטן געווען אַ חידוש, וואָלט אפשר געווען אַן אַרט אויף דער שאלה; וויבאַלד אָבער אַז די גאולה איז ניט קיין חידוש דבר, נאָר כל עניני הגאולה האָבן זיך שוין אָנגעהויבן („כבתחלה“) און זיינען שוין נמשך ונתקבל געוואָרן אין עולם הזה הגשמי התחתון שאין תחתון למטה ממנו (בבחי, „ויעצרך כבתחלה“) — וועט ניט זיין אַ פלא ווען די גאולה קומט תיכף ומיד ממש!

(משיחות ש"פ שופטים, ד' אלול תנש"א)

ביאורים לפרקי אבות

שמים וארץ קנין אחד . . דכתיב כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי . . ואומר: מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קניניך . . בית המקדש מנין, דכתיב מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידיך. ואומר: ויביאם אל גבול קדשו, הר זה קנתה ימינו

השאלות במשנתנו: א. מדוע נכללו שמים וארץ בקנין אחד. ב. מאי ואומר. ג. מלאה הארץ קניניך" פירושו רק שהארץ מלאה קניניו של הקב"ה, אך לא שהארץ עצמה היא קנינו. ד. בפסוק זה נזכר ארץ בלבד, לא שמים. ה. מדוע אין התנא מסתייע ממה שנאמר „קונה שמים וארץ“ (פסוק המוכב במשנתנו לגבי „אברהם קנין

ביטול צום אויבערשטן. בשעת אָבער זיי זיינען אין אַ מצב און ביי זיי פעלט אַט דער ביטול, דאַרפן זיי אַנקומען צו אַ מלך בשר ודם, וואָס דורך מורא מלכותו וכו' ווערט ביי זיי אויפגעטאַן אַ יראה וביטול צו מלך מלכי המלכים הקב"ה.

אָבער בשעת אידן זיינען ווי עס דאַרף צו זיין און עס איז ביי זיי פאַראַן דער ביטול צו אלקות מצד עצמם, דעמאָלט איז דער אויפטו פון (מינוי) מלך אין אַ העכערן אופן: די מדריגות אין אלקות צו וועלכע אידן קענען מצד עצמם ניט צוקומען, ווייל די מדריגות זיינען העכער פון זייער השגה — איז דער מלך (וואָס מצד מעלתו כניל האָט ער אַ השגה אויך אין זיי) ממשיך ומשפיע זיי צו עס ישראל — און דאָס פועלט באַ אידן אויך אַ העכערן אופן פון יראה וביטול, אַ ביטול וואָס איז העכער פון זייער הבנה והשגה.

ג. עפ"י ווערן פאַרענטפערט די שאלות הנ"ל:

שמואל הנביא האָט געוואָלט אַז דער מצב פון אידן זאל זיין אין אַן אופן אַז זיי זאלן שטיין מיט אַ ביטול צו אלקות מצד עצמם, ניט אַנקומענדיק צו אַ מלך — און דער מלך זאל ביי זיי פועל זיין די העכערע דרגא פון ביטול און יראה (בכלל — יראה ע"לאה): אידן האָבן אָבער געבעטן אַ מלך לשפטנו ככל הגוים¹⁰ — אַ מלך וואָס זאל זיי באַ-וואַרענען פון איש את רעהו חיים בלע"י — וואָס דאָס ווייזט אַז ביי זיי האָט געפעלט די דרגא פון יראה שמים,

(10) ש"א ח. ה. ועד"ז שם, כ. — ומשנ' בפרשתנו (שם, ד). אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבותי — ראה רמב"ן שם, דמשנ' אשימה עלי גוי' הוא מרמזותיו על העתידות שכן הי' כששאלו להם כו', אבל איז מעלת ענין המלוכה כפי שציל ע"פ תורה.

וואָס אידן דאַרפן האָבן מצד עצמם. און דערפאַר האָט דער אויבערשטער גע-זאָגט, כּי אותי מאסו גוי' — עס פעלט ביי זיי יראת שמים.

און ס'איז מובן, אַז אעפ"כ האָט זיי דער אויבערשטער, נאָכגעגעבן און געהייסן ממנה זיין אַ מלך — ווייל ווען באַ אַ אידן פעלט ביראה, מאיזו סיבה שתהי', איז אע"פ אַז ער דאַרף אליין, אַז דער השפעה פון מלך, צוקומען צו דעם ביטול — דאָך קען מען ניט וואַרטן — און ביי דעמאָלט זאל ער זיין חזו אַ איד אַן עול מלכות שמים:

ער דאַרף אויף זיך תיכף אָננעמען אַ מלך, וואָס זאל אים באַוואַרענען אין די ענינים; און דערנאָך במשך הזמן, וועט ער מצד עצמו צוקומען צו דער דרגא פון ביטול און יראה, ביי אויך צו די דרגות פון סוג הב' דורך אַ מלך, כניל.

ד. פון יעדן ענין דאַרף מען אַרויס-נעמען אַ הוראה אין עבודת ה':

אע"פ אַז בזמן הגלות איז ניטאָ קיין מלך — זאָגן אָבער חז"ל, מאן מלכי רבנו'. אזוי ווי עס איז דאָ די מצוה פון מינוי מלך, עד"ז האָט אַ איד אויף זיך דעם ציווי פון מלכי רבנו', עשה לך רב¹¹.

און אויף דעם איז די הוראה פון ענין הנ"ל: עס זיינען פאַראַן אַזעלכע וואָס מיינען, אַז בנוגע די נידעריקע ענינים קענען זיי אליין פאַרשטיין און מחליט זיין, ובמילא דאַרפן זיי וועגן דעם ניט פרעגן ביי אַ רב¹².

די משנה זאָגט, עשה לך רב, יעדער איד דאַרף האָבן אַ רב' — זיי טראַכטן אָבער, אַז דערמיט ווערן געמיינט די

(11) ראה גיטין ספ"ה.

(12) אבות פ"א מ"ז ומ"ז.

ענינים נעלים: ווען עס קומט אבער צו ענינים פשוטים, איז ער א מאמין בעצמו, ער דארף ניט אנקומען צו השפעה פון א רב. דאס קען ער אליין אויפטאן.

אי, עס גייט דורך א משך זמן און ער שטייט נאך אלץ אין זעלבן מצב נמוך — פונדעסטוועגן מיינט ער, איז ניט כדאי דערמיט צו גיין צום „רב“. ער וועט ווארטן „עד שיערה עליו רוח ממרום“, ביז ער וועט נתעורר ווערן מיט יראה כדבעי און מתקן זיין אלץ וואס ער דארף מתקן זיין — בכח עצמו.

אויף דעם איז די הוראה פון מינוי מלך ברוחניות איצטער: הגם אז (עליך — בא אידן) איז ענינו ופעולתו של מלך בעיקר שייך בנוגע צו העכערע מדריגות, אבער ווען ס'איז א מצב פון „אותי מאסר“, ח"ו, אדער א חשש אויף דעם — דארף מען גלייך נוצן מורא המלך אויף דעם.

ה. עס זיינען פאראן אויך אזעלכע וואס זאגן, אז זיי געפינען ניט פאר זיך קיין „רב“. דארפן זיי וויסן אז דאס איז מעצת ופיתוי היצר. ווארום לא אלמן ישראל¹³, און ס'איז ניט שייך די מציאות, אז צווישן אידן זאל ניט זיין איינער וואס האט מער אהבת ה' ויראת ה' פון אים — און קען במילא זיין פאר אים א „רב“¹⁴. נאך דערויף דארף זיין ענשה (אויך פון ל' מעשיו על הצדקה¹⁵, כפיית ישות עצמו) און יגיעה — ער דארף זיך מתייגע זיין און זוכן, ביז ער וועט געפינען א „רב“.

13 ראה ביר (פנ"ז, ו). אין דור שאין בו כמשה.
14 להעיר מפי הרמב"ם ורבינו זונה לאבות שם.
15 ביי לטוריד סרמ"ח. נת' ב"ה ועבדי דוד תרצ"ט. וראה לקו"ט בחוקתי מח, א.

ווארום אויף זיך טאר מען זיך ניט פאר-לאזן — מען מוז האבן א „רב“. און יגיעת ומצאתי — אויב ער וועט הא-רעווען און זוכן מיט אן אמת וועט ער געפינען א רב.

און דער „רב“ וועט מיט אים „איינ-לערנען“ די פרשיות וואס דער מלך פלעגט ליינעןצן בהקהל — שמע און והי אם שמוע¹⁶; וכר: פריער שמע וואס איז קבלת עול מלכות שמים¹⁷, און דערנאך „והי אם שמוע גר (און) ואספת דגניך“, ער וועט אים געבן צו פארשטיין אויך אין השגה אז דער „ואספת דגניך“ איז תלוי אין דעם „שמוע תשמעו“:

און נאכדעם ווי דער „רב“ וועט ביי אים מעורר זיין די נידעריקע דרגא פון ביטול און קבלת עול, וועט ער אויף אים דערנאך ממשיך זיין די העכערע מדריגה — יראה עילאה.

און כהנ"ל האט א שייכות מיוחדת צו עקבתא דמשיחא, ערב ביאת משיח צדקנו — וואס ענינו איז דאך ביידע זאכן¹⁸: רב (ילמד תורה אלעמען — אפילו לאבות ומשה רבנו¹⁹) און מלך — מלכא משיחא.

(משיחת שמחת בית השואבה,

שנת הקהל, תשי"ג)

לקו"ט חכ"ד ע' 104

16 כמחזיל (אבות פ"ב מ"ד) אל תאמין בעצמך.

17 מגילה ו, ריש ע"ב.

18 סוטה מא, א (במשנה), רמב"ם הל' תגיגה

פ"ג הי"ג — נד' לקמו ע' 204 ואילך.

19 ברכות רפ"ב (במשנה), הובא בפרש"י סוטה

שם ד"ה ושמע.

20 סה"צ להצ"צ שם.

21 לקו"ט צו י, א. ש' האמונה פניו ואילך.

סה"צ שם.

אנשי הדור, אז מ'האט זוכה געווען אז דער אויבערשטער האט אויסגעקליבן און ממנה געווען א בעל-בחירה, וואס מצד עצמו איז ער שלא בערך העכער פון אנשי הדור, אז ער זאל זיין „שופטיך“ און „יועציד“ און דער נביא הדור, וועלכער זאל אנווייזן הוראות און געבן עצות בנוגע צו דער עבודה פון אלע אידן און אלע מענטשן פון דעם דור, בכל עניני תורה ומצוות, און בנוגע צו דעם אלגעמיינעם טאג טעגלעכן לעבן און אויפפירונגען, אויך אין „בכל דרכיך (דעהו)“ און „כל מעשיך (יהיו לשם שמים)“²⁴,

ביז — די נבואה העיקרית — די נבואה²⁵ אז „לאלתר לגאולה“ און תיכף ומיד ממש „הנה זה (משיח) בא“²⁶.

. . . און דורך דער קבלה וקיום ההוראות פון „שופטיך“ און „יועציד“ שבדורנו — ווערט דורך דעם גופא דער מעין און התחלה פון קיום התפלה²⁷, „השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה“ בגאולה האמיתית והשלימה, במכ"ש פון דעם וואס „סוף מעשה במחשבה תחלה“²⁸, עאכו"כ אז דאס איז שוין אויך אין דיבור („ניב שפתיים“, ענין הנבואה), ווי ס'איז נהוג לאחרונה צו ארויסברענגען די דברים בדיבור, כולל ובמיוחד — אז אט אט קומט די גאולה.

— וואס עפ"ז האט מען אויך אן ענטפער אויף דער שאלה וואס מ'פרעגט אויף דעם וואס מ'רעדט לאחרונה אז די גאולה קומט תיכף ומיד ממש — לכאורה: ווי קען דאס אזוי גלאטיק דורכגיין און מצליח זיין: ווי וועלן די בני-בית זיך אפרופען אויף דעם, און וואס

24 משלי ג, ו. אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דיעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א.

25 לא רק בתור חכם ושופט אלא בתור נביא, שזהו בודאות — ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' שנה"ו.

26 שה"ש ב, חובשהש"ר עה"פ.

27 ברכה ה"א דתפלת העמידה.

28 פיוט „לכה דודי“.

„ויעציר“ שבדורנו – „מאן מלכי רבנו“י בכלל, ובפרט נשיא דורנו – וועלכער קומט בהמשך צו רבותינו נשיאינו שלפניו – דער שופט דורנו ויעץ דורנו און נביא דורנו,

וכציווי התורה הנ"ל: „נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודיבר אליהם את כל אשר אצונו“, „אליו תשמעו“²⁰, וכפס"ד הרמב"ם הנ"ל, אז אויב איינער האָט די מעלות ושלימויות וואָס אַ נביא דאַרף האָבן און באַווייזט אותות ומופתים – ווי מ'האָט געזען און מ'זעט בהמשך קיום ברכותיו באַ נשיא דורנו – איז „אין אנו מאמינים בו מפני האות לבדו כו' אלא מפני המצוה שצוה משה בתורה ואמר אם נתן אות אלו תשמעו“, דורך דעם וואָס „יאמר דברים העתידים להיות בעולם ויאמנו דבריו“²¹ (ווי מ'האָט עס געזען באַ כ"ק מו"ח אדמו"ר).

און נאָכמער: „נביא שהעיד לו נביא אחר שהוא נביא – ווי דאָס איז בנוגע צו נשיא דורנו, און דאָס ווערט נמשך בדור שלאחריו ע"י תלמידיו כו' – הרי הוא בחזקת נביא ואין זה השני צריך חקירה“²²; מ'דאַרף אים פאָלגן גלייך תיכף ומיד נאָך „קודם שיעשה אות“, און „אסור לחשוב אחריו ולהרהר בנבואתו שמא אינו אמת ואסור לנסותו יותר מדי כו' שנאמר“²³ לא תנסו את ה' אלקיכם כאשר נסיתם במסה כו' אלא מאחר שנודע שזה נביא יאמינו וידעו כי ה' בקרבם ולא יהרהרו ולא יחשבו אחריו כו'“²², וואָרום מ'איז מאמין אין דברי הנביא, ניט ווייל דאָס איז זיינע דעם נביא'ס רייד, נאָר ווייל דאָס איז דעם אויבערשטן'ס רייד דורך דעם נביא!

... האָט מען די הוראה כנ"ל, אז מ'דאַרף מפרסם זיין לכל

(19) ראה גיטין סב, א.
 (20) פרשתנו יח, טו.
 (21) רמב"ם שם רפ"י.
 (22) שם ה"ה.
 (23) ואתחנן ו, טז.

לז.

ע"פ המדובר כמה פעמים ובפרט לאחרונה – וועגן דער הכרזה והודעה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: „לאלתר לתשובה (ובמילא איז) לאלתר לגאולה“, אז מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, אויך דער „צופוצן די קנעפּ“, און עס דאַרף נאָר זיין „עמדוי הכן כולכם“ – און דאָס האָט מען שוין אויך פאַרענדיקט – אויף צו מקבל זיין פני משיח צדקנו תיכף ומיד ממש – איז פאַרשטאַנדיק, אז מ'האָלט שוין איצטער באַ דעם זמן פון קיום היעוד „ואשיבה“ שופטיך כו' ויעציר“, און נאָכמער: כבתחילה: מ'האָט שוין די התחלה דערפון, כדלקמן.

... בכל הדורות – אויך לפני תחה"מ של משה – איז נוגע די הלכה צו וויסן אז „האל-מנבא את בני האדם“ (גילוי אלקות בגדרי הנבראים), ביז די שלימות בזה ווי ס'איז געווען באַ משה. און נאָכמער – בכל דור איז שייך אז „נביא אקים להם גו' כמוך“, ווי דער רמב"ם איז מבאר'ט אז „כל נביא שיעמד אחר משה רבינו אין אנו

(1) „קול קורא“ ב„הקריאה והקדושה“ (סיון-תמוז תש"א. אלול תש"ב) – נדפסו באגרות-קודש אדמו"ר מהורי"צ ח"ה ע' שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ח"ו ע' תל ואילך.

(2) ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.
 (3) אגרות-קודש שלו ח"ד ע' רעט. וש"נ.
 (4) ראה „היום יום“ ט"ז טבת. ובכ"מ.
 (5) ישע"א, כו.
 (6) ראה פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ"א מ"ג, דמשמע שם ש„ואשיבה שופטיך גו'“ יהי' עוד „לפני בוא המשיח“ וכהסיום בכתוב זה „אחרי כן יקרא לך עיר הצדק גו'“. יראה לקר"ש ח"ט ע' 105 הערה 74.
 (7) רמב"ם הל' יסודי התורה רפ"ז.
 (8) לקר"ש חכ"ג ע' 71. ע"ש.
 (9) פרשתנו יח, יח.
 (10) שם פ"ח ה"ב.

מאמינים בו מפני האות לכדו כו' אלא מפני המצוה שצוה משה בתורה כו", ד.ה. אז יעדער נביא איז אַ המשך פון נבואת משה ותורתו (נאָר אין דעם גילוי הנבואה זיינען פאַראַן חילוקי דרגות, ווי דער רמב"ם איז מבאר¹¹). ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובפרט לאחרי וואָס „תחזור הנבואה לישראל"¹², וואָס איז „הקדמת משיח"¹² – די נבואה וואָס וועט זיין באַ משיח צדקנו (וואָס „נביא¹³ גדול הוא קרוב למשה רבינו", ואמרו חז"ל¹⁴ אז „גואל ראשון (משה) הוא גואל אחרון", און בכל דור ודור איז דאָ איינער וואָס איז ראוי לזה – דעריבער דאַרף מען וויסן אַלס אַ הלכה אויך בזמן הזה (נאָך פאַר דער גאולה), אַז ס'איז דאָ די מציאות פון גילוי הנבואה (באַ משיח עוד לפני הגאולה), אַלס אַ מעין והתחלה („יועציר כבתחלה") צו שלימות גילוי הנבואה לאחרי הגאולה. דאָס הייסט, אַז דאָס איז ניט קיין חידוש וואָס וועט זיך אויפּטאַן ערשט נאָך דער גאולה, נאָר די התחלה בזה ווערט שוין אויפּגעטאַן פריער בבחי' „יועציר כבתחלה", דעריבער שרייבט עס דער רמב"ם אין זיין ספר הלכות (ובפרט אַז דער רמב"ם שרייבט בספרו אויך די הלכות וואָס זיינען נוגע לימות המשיח, אויך – די הקדמה לזה).

ע"פ הנ"ל וועט מען פאַרשטיין דעם אויפטו פון די לעצטע דורות בכלל ובפרט פון דעם איצטיקן דור ובפרט אין דעם איצטיקן זמן, וואָס לויט הכרזת והודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו האָט מען שוין אַלץ פאַרענדיקט, און לויט אַלע סימנים האַלט מען שוין אין די לעצטע רגעים פאַר דער גאולה.

... מ'האָט די שלימות פון יפוצו מעינותיך חוצה בכל קצוי

(11) פ"ז הי'.

(12) רמב"ם אגרת תימן פ"ג.

(13) רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב.

(14) ראה שמור"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א. שער הפסוקים פ' ויחי. תרא"ר פ"פ משפטים.

תבל, ובאופן המובן בשכל בני אדם, אפילו פון אַזאָ וואָס געפינט זיך אין חוצה שאין חוצה הימנו, און אויך – דער תרגום פון פנימיות התורה ותורת החסידות אין לשון עם ועם [רוסיש, וכיו"ב] דורך כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאופן דהולך ומוסיף ואור, ביז בימים האחרונים – אויך אַפּגעדרוקט (ספר התניא, תושב"כ פון חסידות¹⁵) אויף „ברייל", דער כתב פאַר „סגי נהור" ר"ל (כמדובר לעיל¹⁶).

וע"פ די הכרזה הנ"ל פון כ"ק מו"ח אדמו"ר, אַז מ'האָט שוין פאַרענדיקט אַלע עניני העבודה, כולל די עבודה פון רבותינו נשיאינו אַלס „שופטיד" און „יועציר" עד היום הזה, און „אכשור דרי"י כפשוטו – איז פאַרשטאַנדיק, אַז ס'איז שוין געקומען די צייט פון „ואשיבה שופטיד כבראשונה ויועציר כבתחלה". בתכלית השלימות (און מ'דאַרף ניט אַנקומען צו שוטרים, ווייל ס'איז שוין אַלץ מבורר), לאחרי די טעימה והתחלה בזה דורך רבותינו נשיאינו¹⁷.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק דער לימוד וואָס יעדערער האָט שטייענדיק אין שבת פרשת שופטים בדורנו זה ובפרט בזמן האחרון, די לעצטע רגעים פון גלות – אַז עס דאַרף זיין אַן עבודה בהתאם מדה כנגד מדה צו מצב הגאולה:

צו מפרסם זיין באַ זיך און ביי אַלע צו וועמען מ'קען דערגרייכן – אַז מ'דאַרף אויף זיך מקבל זיין און אויף זיך אַננעמען (מיט נאָכמער שטאַרקייט) די הוראות ועצות פון די „שופטיד" און

(15) מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר – נדפס בקיצורים והערות לתניא ע' קיה ואילך.

אגרות קודש שלו ח"ד ע' רכא ואילך. וראה שם ח"ה ע' צ.

(16) שיחת ש"פ עקב (סה"ש התנשיא ע' 764 ואילך).

(17) ל' חז"ל – יבמות לט, ב. חולין צג, ב.

(18) ראה פיה"מ להרמב"ם שבערה 6: ואשיבה שופטיד כבראשונה ויועציר

כבתחילה... זה יהי' בלי ספק כשיכון הנורא ית' לבות בני אדם ותרבה זכותם ותשוקתם לשם יתברך ותגדל חכמתם לפני בוא המשיח כו'.